

Tovább folytatják a nyomozást a hamis ötvenpengősök ügyében.

A gyanúsítottakat kihallgatta a vizsgálóbíró.

(A Délmagyarország munkatársától.) Zombory János vizsgálóbíró hétfőn délelőtt megkezdte az ötven- és egypengősök hamisítójának és terjesztőinek kihallgatását. A gyanúsítottakat egymás után kísérték be a börtönőrök a vizsgálóbíró szobájába, ahol a gyanúsítottakkal egyenként mintegy másfél óráig foglalkozott a vizsgálóbíró. A kihallgatások eredményéről nincs módunk beszámolni. A tény egyébként az, amint azt az ügyészség is kijelentette, hogy a vizsgálóbírói kihallgatás mellett egyidejűleg a nyomozást is tovább folytatják, mert eddig még számtalan körülmény vár tisztázásra.

Igy az eddig feltárt csekélyke számú tárgyi bizonyíték mellett megnyugtató módon nem nyert bizonyítást, hogy a hamis pénzeket hol gyártották és a gyártáshoz szükséges technikai eszközöket hol szerezték be. Kiss István Ilona-uccai lakásán ugyanis csak egy litogra-

fálógépet találtak, más pénzhamisító eszközök: festékek, papírok és klisék hiányoztak. A feltevések szerint a hamis bankjegyeket esetleg mégis Budapesten nyomták és onnan kerültek terjesztésre a hamisított egypengősök is. A nyomozás most ebben az irányban indult meg és amint az illetékesek remélik, rövid idő múlva teljesen tisztázódik a leplezett pénzhamisítási ügy eddig még ismeretlen fejezete is.

Érdekes egyébként, hogy az ötvenpengős bankjegyek hamisításával kapcsolatban olyan hírek terjedtek el, mintha a pénzhamisítók az ötvenpengős bankjegyeket is hamisították volna. A hírekkel szemben a rendőrség azonban kijelentette, hogy a nyár folyamán tényleg került egy-két hamis ötvenpengős forgalomba. A bankjegyek azonban ismeretlen helyről kerültek Szegedre és Kiss Istvánék ötvenpengős bankjegyek hamisításával nem foglalkoztak.

Három hónapra ítélték az autógarázstulajdonost a Polgár-uccai halálos robbanás miatt.

(A Délmagyarország munkatársától.) A múlt év december 11-én történt — mint még emlékeztet —, hogy a László Andor-féle autógarázsban felrobbant egy gőzkazán. A robbanás ereje a kazán kezelőjét, Dankovszky Józsefet és kazánfűtőjét, Lakatos Sándort megölte. A megindult rendőri vizsgálat során megállapították, hogy a kazán az iparhatóság-nál nem volt szabályosan bejelentve és ennek alapján László ellen gondatlanságból okozott kétféle emberölés címén indult meg az eljárás.

A hétfői főtárgyaláson László Andor tagadta bűnösségét és elmondotta, hogy amikor a kazánt Pesten megvásárolta, ahhoz egy szakértő egyéni szerződést kötött. A kazán akkor még nem tartozott bejelentési kötelezettség alá, mert köbtartalma alul volt 100 literen. Később azonban a kazánt hegeszteni kellett. A hegesztés alkalmával a kazán köbtartalmát kibővítették. Azért nem jelentette be, mivel nem tudta, hogy az ilyen kazán bejelentésre kötelezett.

Reichardt Vilmos iparfelügyelő előadta, hogy a felrobbant kazán már eredetileg hibás volt. Nagy feszítő erő volt rajta, amit a kazán nem bírt el. A robbanást a kazán túlfűtöttsége okozta. A kazán, mivel annak köbtartalma a hegesztés után meghaladta a száz litert, bejelentésre kötelezett lett volna.

A pörbeszéd elhangzása után a bíróság László Andort bűnösnek mondotta ki és kétféle emberölés vétsége miatt háromhónapi fegyházra ítélte és három évre eltiltotta attól, hogy autózemében gőzkazánt használjon.

A bíróság az ítélet indoklása szerint a vádlott bűnösségét saját beismerése alapján állapította meg. Igaz ugyan, hogy a vádlott saját hibáján kívül szakképzetlen kezelőt alkalmazott, akiről csak halála után tűnt ki, hogy villanszerelő volt a foglalkozása. Elmulasztotta azonban a kazán bejelentését, amiért is gondatlanul járt el.

Az ítéletben dr. Nagy Géza ügyész megnyugodott, a vádlott felelősségét jelentett be.

P. Gulácsy Irén ünneplése a Dugonics-Társaságban.

Móra Ferenc nem vállalja a jubileumot.

(A Délmagyarország munkatársától.) Páratlanul meleg, bensőséges ünneppel, a szegedi közönség szeretetének tüntető megnyilvánulása mellett ülte meg vasárnap a Dugonics-Társaság fennállása harmincöt éves jubileumát.

Délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott a társaság sezen dr. Szalay József bejelentette, hogy a harmincöt éves Dugonics-Társaság igazgató-sága ennek a nagy időnek abban látná a legméltóbb és legmaradandóbb emlékoszlopát, ha a leghivatottabb tollal megíratná halhatatlan nevű föltitkárának, Tömörkény Istvánnak életrajzát tíz ives terjedelmű, minden részletre kiterjedő kötetben, amely feltárná az ország előtt, hogy a magyar irodalomnak mekkora kincse Tömörkény örök életű művészete. A közgyűlés elfogadta a javaslatot és Juhász Gyulát kérte fel a könyv megírására, aki az elnök felkérésére mingyárt ismertette is a mű tervezetét. Szeged nagy költője Szeged nagy novellistájának életrajzát a jövő évi rendes közgyűlésen bocsátja rendelkezésére a társaságnak, úgy, hogy Tömörkény halálának legközelebbi évfordulóján már ezt az ércnél maradandóbb emléket lehet a parasztrajzok legnagyobb mesterének sírjára helyezni. Amiért annál nagyobb elismerés illeti a Dugonics-Társaságot, mert Tömörkény ércszobra még mindig a közigazgatási akták utvesztőjében bujdosol.

Szalay József elnök ezután szárnyaló szavakkal köszöntötte P. Gulácsy Irént, a tár-

saság illusztris tagját, aki Erdélyben a kifogyhatatlan termékenységű szegedi őstalajt reprezentálja, Magyarországon pedig mindenki-nél elementárisabb hatással és ragyogóbb művészettel képviseli Erdély lelkét. Köszönetet mondott az írónőnek, akinek neve aranyszalagként már két éve díszli a Dugonics-Társaságot s aki most vállalta a hosszú és fáradságos utat, hogy székfoglalóját a délutáni felolvasóülésen megtarthassa. A közgyűlés az elnök köszöntő beszéde után meleg ünneplésben részesítette az írónőt.

Végül bejelentette az elnök, hogy miután Móra Ferenc, akinek most telik le szegedi élete huszonötödik esztendeje, önértzetesen visszautasította a jubilaris ünneplés szokványos formáját, a Dugonics-Társaság, amely legközelebb áll hozzá, csak családias szeretettel köszönheti most kiadott hat kötetének megjelenése alkalmából.

A társaság jubileumának második része, a nyilvános felolvasóülés délután 4 órakor kezdődött a városháza közgyűlési termében, amelyet azonban már 3 órakor úgy megszállt a közönség, hogy háromszor annyian szorultak ki, mint amennyien befértek a nagyterembe. A karzatok, a folyosók is úgy zsúfolva voltak, hogy a felolvasóülés három, éljenzéssel és tapssal fogadott szereplője is alig birt utat törni a pódiumra.

Szalay József elnök nyitotta meg az ülést s visszapillantván a harmincöt év történetére,

elégedetten állapította meg, hogy a lefolyt idő alatt nem hogy meg nem fogyatkozott, de kiterjedtebb a közönség szeretete a Dugonics-Társaság iránt s ennél kitüntetőbb jutalmat nem kívánhat irodalmi társaság. Ezután lendületes beszédbe mutatva be Szegednek P. Gulácsy Irént, akit az egész ország ünnepel ugyan, de mégis Szeged tartja hozzá a legtöbb just s felkérte őt székfoglalója megtartására.

A virágcsokrokkal elhalmozott irónő percekig nem juthatott szóhoz a tapstól, amely-lyel a közönség fogadta. S attól fogva, hogy kimondta előadása címét, hogy *Üzenek a váradi tornyok*, elbűvölten, lélegzetvisszafojtva figyelték a félórás szabad előadást, amelynek a témája egy mosolygó kis piros alma volt, amit egy váradi kisgyerek helyezett áldozatul a Szigligeti szobrára, amely a néhai Schlauch-téren, a mostani Parcul Carmen Sylva fekete erdejének bejáratánál mereng el a magyar sorson. Egy *orade mare*-i szegény kis magyar gyerek, aki még csak most tanult meg olvasni s a *cica* szót már *csicsá*-nak olvassa... Soha a magyar tragédiáról ilyen költői imádságot még nem mondtak, fájó-lyozott elégiának indult s olyan himnusz-erősödött, amibe minden szív belezendült. A közönség megbabonázva itta a szavak muzsikáját s percekig ünnepelte a gyászruhás asszonyt, akinek igazi sikerét azonban nem a tapsförgő mutatja, hanem azok a könnyek, amik a nem könnyen elharmatosodó szegedi szemekből kibuggyantak.

P. Gulácsy Irén után, aki előadása végével Móra Ferencet köszöntötte az erdélyi magyarok nevében, dr. Szalay József üdvözölte Mórát poétikus beszéddel, rámutatván arra, hogy Móra új regénye, az *Ének a buzamezőkről*, tulajdonképp ugyanabba az eszmekörbe tartozik, amelyikbe P. Gulácsy Irén nagy történelmi regénye, a karácsony óta negyedik kiadást ért *Fekete völgyek*. A történelmi regény azt mutatja be, hogy vesztette el az urak torzsalkodása Magyarországot, Móra regénye pedig arról szól, hogy miképpen őrzi meg a magyar földet a paraszt.

A nagy tetszéssel fogadott elnöki köszöntő után Móra tartotta meg előadását *A jó öreg Dugonics*-ról.

— Hogy mingyárt a tárgyra térjek, szokásom ellenére — kezdte mosolyogva Móra — Dugonicsnak egy közmondását idézem, amely így szól: *Ugy érzi magát, mint akinek két kasza közé szorult a nyaka*. Az én nyakam is két kasza közé szorult most. Az egyik az elnök aranykasza, a másik Erdély nagyasszonyának virágkasza. Igyekezem hamar kiszabadítani a nyakam a két kedves kasza közül. Az elnöki köszöntés ellen álelnöki óvast emelek. Először is a Dugonics-Társaság jubileuma van a műsoron, nem a Móra-jubileum, másodszor itt ma minden ünneplés és dicsőség Gulácsy Irént illeti. Ha a jó öreg Dugonics leléphetne bronztalapzatáról és idejöhetne, lehet, hogy némelyikünknek fejéhez vágná az érc-bibliát, de Gulácsy Irénnek bizonyosan a fejére tenné a kezét és azt mondaná neki: *Áldjon meg az Isten, te Mária-kép alá illő asszony!* Nem tudom, mivel volna nekem több jubilálni valóm, mint a társaság akármelyik tagjának, vagy akárki más embernek, aki becsületesen dolgozott huszonöt esztendeig. Mi történt tulajdonképpen? Huszonöt esztendővel ezelőtt idejöttem Szegedre, fekete hajjal, egy darab sajtjal egy idegen városba, ahol nem volt egy lélek ismerősöm a posta előtt virágzó Forsythia-bokron kívül. Azóta a haj megfehéredett, a sajt végérvényesen elfogyott s szerezttem magamnak egy pár százezer, vagy egy pár millió jóbarátot, nemcsak a hazánkban, hanem mindenütt, ahol magyarok élnek, Alexandriától Kanadáig és szereztem Szegeden egy tucat ellenséget. Igyekezni fogok, hogy ameddig az élet hivatalát le nem teszem, megtartsam a jóbarátaimat és megtartsam az ellenségeimet, mert csak úgy egész az ember, ha ellenségei is vannak.

Ezután Dugonics példabeszédeiről és közmondásairól beszélt Móra, a maga szokott egyéni módján, halk iróniájú humorával ál-